

2018 YILI KİMYA SEKTÖRÜ GENEL GÖRÜNÜMÜ

Türkiye ekonomisi 2018'in ilk çeyreğinde %7,4 oranında büyümüştür. Kimya sektörünün 2018 yılı performansını tanımlayan en belirgin özellik ilk üç ayda %12 civarında yaşanan olağanüstü büyümenin takip eden aylarda yavaşlamaya başlaması ve Haziran ayından itibaren bu yavaşlamanın giderek daha fazla hissedilmesidir. 2018 yılı toplamı için ihracatın %8,3 oranında arttığı açıklanırken, iç piyasada satışların %9 civarında azaldığı tahmin edilmektedir.

Kimya sektörü adına 2019 yılına damgasını vuran önemli bir gelişme SOCAR-Petkim büyük ölçekli petrokimya yatırımının tamamlanmasıdır. Bu yatırım son yıllarda sektörde yapılan en dikkat çekici ve önemli sanayi yatırımdır. Yine özellikle petrokimya sektörü için 2019'da yaşanan önemli bir gelişme, Türkiye'de ilk defa, Ceyhan bölgesinde petrokimya kümelenmesi kurulması için stratejik bir karar alınmasıdır.

Geçtiğimiz yıla baktığımızda, tüm dünyada, üretimin tüketime yakın noktalarda yoğunlaşmış pazara yakınlaştığı dikkat çekmektedir. Dünya ticaretinde korumacı politikalar giderek artmakta ve bugün varolan ticaret rotalarının değiştirilmeye çalışıldığı gözlenmektedir.

Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de 2018 yılında ekonomik konjonktür olumsuz bir seyir izledi. Buna bağlı olarak yılın ikinci yarısında üretim performansı beklentinin altında kalmıştır. Kimya sektöründe büyük ölçekli yeni yatırım projelerinin başladığını ve/veya ilerlediğini göremedik.

2017 yılında kimya sektöründe gerçekleşen ihracat dahil üretimden satışların toplam tutarı yaklaşık 62 milyar USD olmuştur. Bir önceki yıla göre artış %5 oranındadır.

2018 yılında kimya sektöründe ihracat dahil üretimden satışların toplam tutarının 59 milyar USD olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Bir önceki yıla göre daralmanın %5 civarında olması öngörülmektedir.

Türkiye kimya sektöründe büyük ölçekli yatırımların gerçekleşmesi için Türkiye ekonomisinin 2019 rotasında, güven ortamının oluşması, dış ve iç ekonomik çalkantıların son bulması gerekmektedir. Özellikle petrokimya yatırımları için öncelik söz konusudur. Bunun dışında dünya kimya ticaretinin %28'ine ulaşan özel kimyasallar ticaret payının ülkemizde de giderek artması hedef alınmalıdır. Bu hedefe yönelik olarak CHEMPORT Özel Kimyasallar Kümelenmesi için Marmara Bölgesi'nde bir liman kompleksi kurulması önem kazanmaktadır. Ar-ge'ye dayalı özel kimyasal üretiminin ve ihracatının kimya sektörü içindeki payının artması ile ihracat birim fiyatları da yükselecektir. Hala çok düşük olduğuna inandığımız kimya sektörü ihracat toplamının yeni ve rekabetçi yatırımlarla yükseltilmesi en önemli hedef olmalıdır. Yeni, teknolojik ve rekabetçi üretim odaklı yatırımlar artmazsa ihracatın artması da beklenemez.

2019 yılında kimya sektörü açısından yüksek performansın verimli üretim ve ihracat miktarlarına bağlı olarak süreceğini düşünüyoruz. 2019 yılı, yeni yatırım kararlarının gündeme

alınacağı ve yeni projelerin hazırlanacağı bir dönem olacaktır. 2019'da, ihracat birim fiyatlarının ve miktarların artması için yenilikçi ürünlerin geliştirilmesine, ar-ge ve inovasyon faaliyetlerine daha fazla önem verilecektir. Rekabetçi ürünler pazarda daha fazla talep görecektir ve verimlilik ön planda tutulacaktır. İç piyasada yaşanacak tahsilat zorlukları firmaların ihracata daha fazla yönelmesine sebep olacaktır.

2019 yılında sektörü etkilemesi beklenen en önemli gündem maddeleri aşağıdaki gibidir:

1. Deniz kenarında kimya kümelerinin kurulması ve landlord kiralama modeli ile sanayicilere uzun süreli tahsis edilmesi
2. Yenilikçi ve rekabetçi yatırımların gerçekleşmesi

Bu adımlar atılarak başta petrokimya ve özel kimyasal yatırımları olmak üzere yeni yatırımların gerçekleşmesi halinde, üreticiler, daha fazla kimyasal hammaddeyi ithal yerine yerli temin edebilir ve ihracatlarını arttırarak kârlılıklarını yükseltebilirler.

2019 yılında petrol fiyatlarının 50-60 USD bandında seyretmesi Türkiye kimya sanayi için iyi bir fırsat olacaktır.

Kimya sektöründe 20.210 girişimci firma bulunmaktadır. Toplam istihdam 317.281'e ulaşmıştır. 2019 yılında sektörün istihdamında önemli bir artış beklenmemektedir.

DIŞ TİCARET

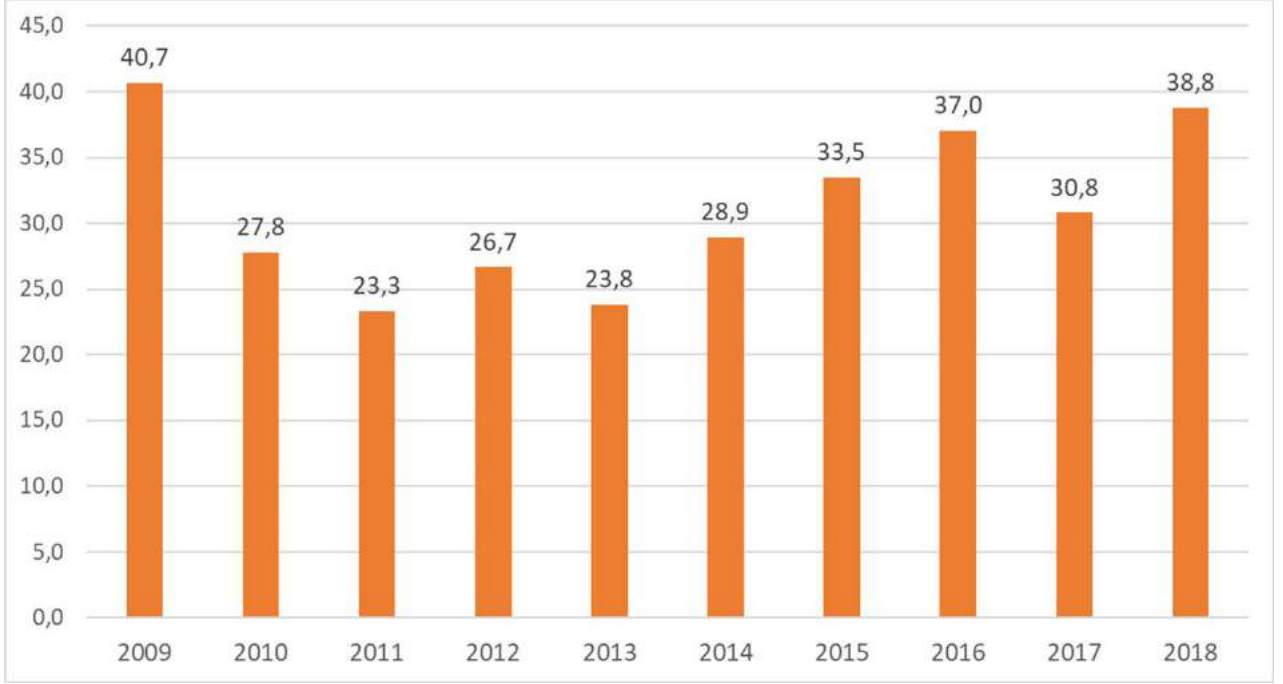
	İHRACAT			İTHALAT			DENGE		
	2017 (Milyon Dolar)	2018 (Milyon Dolar)	2018/2017 değişim (%)	2017 (Milyon Dolar)	2018 (Milyon Dolar)	2018/2017 değişim (%)	2017 (Milyon Dolar)	2018 (Milyon Dolar)	2018/2017 değişim (%)
Ocak	1.005	1.248	24,2	2.792	3.612	29,4	-1.787	-2.364	32,3
Şubat	1.116	1.297	16,2	2.779	3.477	25,1	-1.663	-2.180	31,1
Mart	1.286	1.538	19,6	3.341	3.786	13,3	-2.055	-2.248	9,4
Nisan	1.102	1.408	27,8	2.998	3.502	16,8	-1.896	-2.094	10,4
Mayıs	1.198	1.493	24,6	3.337	3.819	14,4	-2.139	-2.326	8,7
Haziran	1.185	1.398	18,0	3.095	3.261	5,4	-1.910	-1.863	-2,5
Temmuz	1.151	1.460	26,8	3.219	3.340	3,8	-2.068	-1.880	-9,1
Ağustos	1.359	1.285	-5,4	3.347	2.503	-25,2	-1.988	-1.218	-38,7
Eylül	1.227	1.439	17,3	3.368	2.824	-16,2	-2.141	-1.385	-35,3
Ekim	1.370	1.487	8,5	3.533	2.709	-23,3	-2.163	-1.222	-43,5
Kasım	1.364	1.481	8,6	3.311	2.806	-15,3	-1.947	-1.325	-31,9
Aralık	1.348	1.355	0,5	3.250	2.586	-20,4	-1.902	-1.231	-35,3
TOPLAM	14.711	16.889	14,8	38.370	38.225	-0,4	-23.659	-21.336	-9,8

Kaynak: TÜİK

Kimya sanayinin toplam cari açıktan aldığı pay (%)

Toplam cari açık içinde kimya sanayi cari açığının payı (%)

Kaynak: TÜİK

2018 yılında Alt Sektörler Bazında Kimya Sektörü Dış Ticareti

ISIC	ISIC adı	İHRACAT			İTHALAT		
		2017 Milyon USD	2018 Milyon USD	Değişim %	2017 Milyon USD	2018 Milyon USD	Değişim %
2011	Temel Kimyasal Maddelerin İmalatı	2.269	2.824	24,49	7.728	8.427	9,05
2012	Kimyasal Gübre ve Azotlu Bileşiklerin İmalatı	176	294	66,82	1.617	1.438	-11,02
2013	Birincil Formda Plastik ve Sentetik Kauçuk İmalatı	1.163	1.351	16,19	10.718	10.655	-0,59
2021	Haşere İlaçları ve Diğer Zirai-Kimyasal Ürünlerin İmalatı	93	104	11,51	371	466	25,38
2022	Boya, Vernik ve Benzeri Kaplayıcı Maddeler ile Matbaa Mürekkebi ve Macun İmalatı	493	558	13,09	917	898	-2,12
2023	Sabun ve Deterjan, Temizlik ve Parlaticı Maddeleri; Parfüm; Kozmetik ve Tuvalet Malzemeleri İmalatı	1.366	1.386	1,47	1.476	1.435	-2,76
2029	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı	739	837	13,39	2.646	2.635	-0,40
2030	Suni veya Sentetik Elyaf İmalatı	689	812	17,82	2.931	2.767	-5,60
2100	Eczacılıkla İlgili Ürünlerin, Tıbbi Kimyasal ve Bitkisel Ürünlerin İmalatı	893	1.178	31,88	4.748	4.727	-0,45
2211	İç ve Dış Lastik İmalatı	1.161	1.386	19,41	1.000	908	-9,21
2219	Diğer Kauçuk Ürünleri İmalatı	1.296	1.396	7,68	996	958	-3,76
2220	Plastik Ürünlerin İmalatı	4.373	4.754	8,70	3.222	2.908	-9,73
20	Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin İmalatı	6.988	8.167	16,87	28.404	28.722	1,12
21	Temel Eczacılık Ürünlerinin ve Eczacılığa Ait Malzemelerin İmalatı	893	1.178	31,88	4.748	4.727	-0,45
22	Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	6.830	7.536	10,32	5.218	4.775	-8,49
	TOPLAM KİMYA SANAYİİ	14.712	16.880	14,74	38.370	38.223	-0,38

Kaynak: TÜİK

2018 yılı kimya sektörü ihracatında ilk 20 ülke

Sıra No	Ülke Adı	2017 (1000 USD)	2018 (1000 USD)	2018/2017 DEĞİŞİM	2018 toplam kimya sektörü ihracatı içinde payı
1	MISIR	746.023,70	948.959,12	27,20%	5,46%
2	ALMANYA	865.067,74	936.339,40	8,24%	5,39%
3	IRAK	840.579,39	864.234,29	2,81%	4,97%
4	AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ	788.065,96	834.330,34	5,87%	4,80%
5	İSPANYA	503.926,01	818.864,02	62,50%	4,71%
6	İTALYA	587.056,83	629.108,10	7,16%	3,62%
7	BİRLEŞİK KRALLIK	430.456,90	565.454,99	31,36%	3,25%
8	HOLLANDA	361.025,10	522.924,30	44,84%	3,01%
9	YUNANİSTAN	430.227,22	509.351,77	18,39%	2,93%
10	İRAN (İSLAM CUM.)	512.155,16	469.638,31	-8,30%	2,70%
11	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	357.541,51	446.568,96	24,90%	2,57%
12	İSRAİL	366.908,28	412.919,49	12,54%	2,38%
13	ROMANYA	384.889,36	404.647,86	5,13%	2,33%
14	FRANSA	348.650,11	387.196,52	11,06%	2,23%
15	RUSYA FEDERASYONU	314.793,10	377.013,07	19,77%	2,17%
16	BULGARİSTAN	381.831,11	327.138,53	-14,32%	1,88%
17	BELÇİKA	244.100,34	310.494,07	27,20%	1,79%
18	AZERBAIJAN-NAHÇIVAN	304.335,58	306.808,39	0,81%	1,77%
19	HİNDİSTAN	131.328,89	302.990,49	130,71%	1,74%
20	SUUDİ ARABİSTAN	262.267,14	293.645,88	11,96%	1,69%
	Diğer	6.884.116,22	6.703.489,31	-2,62%	38,59%
	TOPLAM	16.045.346	17.372.117	8,27%	100,00%

Kaynak: TİM

2018 yılı kimya sektörü ihracatında birim fiyatlar

2018 ARALIK			
ALT MAL GRUP	FOB USD	KG	Birim fiyat USD
KİMYA MİNERAL YAKITLAR.MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	372.792.170,15	813.695.891,24	0,46
KİMYA ANORGANİK KİMYASALLAR	155.384.984,64	641.779.196,92	0,24
KİMYA PLASTİKLER VE MAMÜLLERİ	451.414.342,23	206.923.351,11	2,18
KİMYA GÜBRELER	21.727.355,16	95.900.965,00	0,23
KİMYA SABUN VE YIKAMA MÜSTAHZARLARI	64.582.941,90	61.819.035,67	1,04
KİMYA ORGANİK KİMYASALLAR	46.819.504,53	43.148.503,98	1,09
KİMYA BOYA.VERNİK.MÜREKKEP VE MÜSTAHZARLARI	62.040.468,13	42.937.765,51	1,44
KİMYA MUHTELİF KİMYASAL MADDELER	44.447.968,39	42.000.176,60	1,06
KİMYA KAÜÇUK.KAÜÇUK EŞYA	101.562.151,69	21.964.260,12	4,62
KİMYA UÇUCU YAĞLAR.KOZMETİKLER	72.283.473,41	17.220.970,97	4,20
KİMYA YAPIŞTIRICILAR. TUTKALLAR. ENZİMLER	15.181.138,22	7.580.057,24	2,00
KİMYA ECZACILIK ÜRÜNLERİ	82.153.238,14	5.164.491,44	15,91
KİMYA MOBİLYALAR (PLASTİK MADDELERDEN)	10.175.028,03	3.421.036,05	2,97
ELEKTRİK-ELEKTRONİK VE MAKİNALARI ELEKTRONİK CİHAZ VE PARÇALAR	1.160.455,35	210.600,41	5,51
KİMYA BARUT.PATLAYICI MADDELER VE TÜREVLERİ	646.575,72	157.184,87	4,11
KİMYA GLİSERİN.BİTKİSEL MAMÜLLER.DEGRA.YAĞLI MADDELER	124.443,35	151.676,68	0,82
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	949.745,16	125.379,79	7,57
KİMYA TIBBİ ALET VE CİHAZLAR (KİMYA)	9.154.440,16	108.029,63	84,74
KİMYA FOTOĞRAFÇILIK VE SINEMACILIKTA KULLANILAN	894.994,10	68.032,87	13,16
KİMYA İŞLENMİŞ AMYANT VE KARIŞIMLARI. MAMÜLLERİ	15.059,98	5.779,91	2,61
TOPLAM	1.513.510.478,44	2.004.382.386,00	0,76
Mineral yakıtlar hariç	1.140.718.308,29	1.190.686.494,76	0,96

Kaynak: TİM

İMALAT SANAYİ DIŞ TİCARETİNDE KİMYA SANAYİNİN PAYI

2017-2018 yıllarında İmalat Sanayi ve Kimya Sanayi ihracatının aylara göre değişimi

	İMALAT SANAYİ			KİMYA SANAYİ (ISIC1 – 20,21,22)		
	2017 (Milyon Dolar)	2018 (Milyon Dolar)	2018/2017 değişim (%)	2017 (Milyon Dolar)	2018 (Milyon Dolar)	2018/2017 değişim (%)
Ocak	10.453	11.487	9,9	1.005	1.248	24,2
Şubat	11.355	12.315	8,5	1.116	1.297	16,2
Mart	13.654	14.709	7,7	1.286	1.538	19,6
Nisan	12.104	13.090	8,1	1.102	1.408	27,8
Mayıs	12.832	13.365	4,2	1.198	1.493	24,6
Haziran	12.411	12.188	-1,8	1.185	1.398	18,0
Temmuz	11.943	13.339	11,7	1.151	1.460	26,8
Ağustos	12.499	11.708	-6,3	1.359	1.285	-5,4
Eylül	11.013	13.586	23,4	1.227	1.439	17,3
Ekim	12.948	14.703	13,6	1.370	1.487	8,5
Kasım	13.163	14.421	9,6	1.364	1.481	8,6
Aralık	12.763	12.895	1,0	1.348	1.355	0,5
TOPLAM	147.138	157.806	7,3	14.711	16.889	14,8

Kaynak: TÜİK

2018 yılında Türkiye kimya sanayi ihracatı, imalat sanayi toplam ihracatına göre iki kat daha fazla artmıştır. Türkiye kimya sanayinin ihracatı toplam imalat sanayi ihracatından aldığı pay 2017 yılında %10 iken, 2018 yılında %10,7'ye yükselmiştir.

2017-2018 yıllarında İmalat Sanayi ve Kimya Sanayi ithalatının aylara göre değişimi

	İMALAT SANAYİ			KİMYA SANAYİ (ISIC – 20,21,22)		
	2017 (Milyon Dolar)	2018 (Milyon Dolar)	2018/2017 değişim (%)	2017 (Milyon Dolar)	2018 (Milyon Dolar)	2018/2017 değişim (%)
Ocak	12.083	17.184	42,2	2.792	3.612	29,4
Şubat	12.700	15.006	18,2	2.779	3.477	25,1
Mart	15.376	17.513	13,9	3.341	3.786	13,3
Nisan	14.355	16.684	16,2	2.998	3.502	16,8
Mayıs	16.973	18.140	6,9	3.337	3.819	14,4
Haziran	16.105	14.732	-8,5	3.095	3.261	5,4
Temmuz	18.043	15.650	-13,3	3.219	3.340	3,8
Ağustos	15.804	11.177	-29,3	3.347	2.503	-25,2
Eylül	16.463	12.736	-22,6	3.368	2.824	-16,2
Ekim	17.468	12.215	-30,1	3.533	2.709	-23,3
Kasım	16.679	12.728	-23,7	3.311	2.806	-15,3
Aralık	18.698	12.212	-34,7	3.250	2.586	-20,4
TOPLAM	190.748	175.976	-7,7	38.370	38.225	-0,4

Kaynak: TÜİK

2018 yılında Türkiye imalat sanayi toplam ithalatı 2017 yılına göre %7,7 oranında azalırken kimya sanayi ithalatı sadece %0,4 oranında azalmıştır. Böylece Türkiye kimya sanayinin ithalatının toplam imalat sanayi ithalatından aldığı pay 2017 yılında %20 iken, 2018 yılında %21,7'ye yükselmiştir.

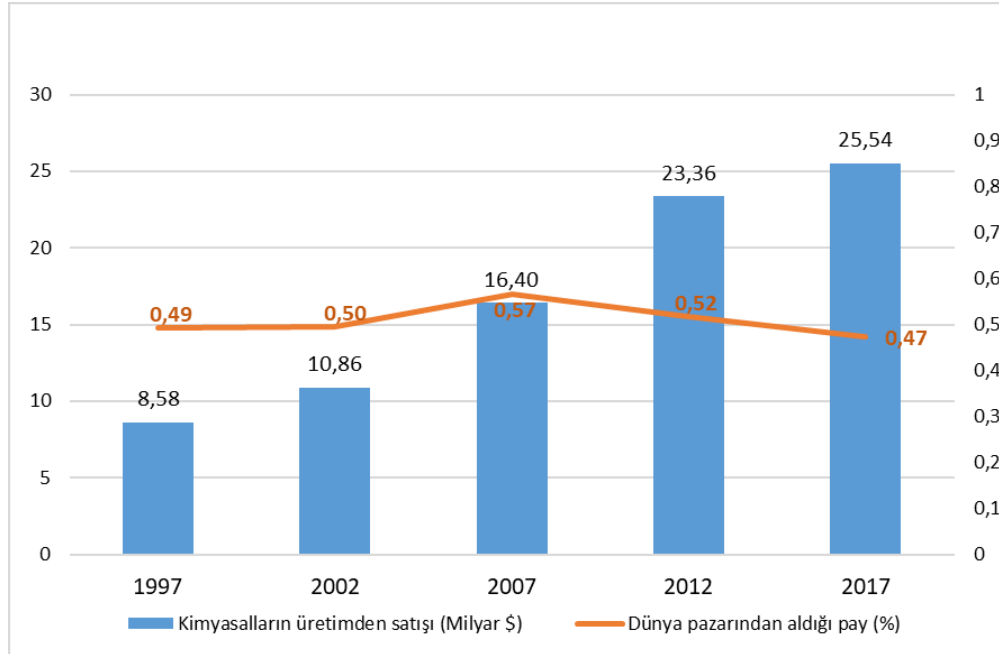
DÜNYADA TÜRKİYE KİMYA SANAYİSİNİN YERİ

Dünyanın 16. en büyük ekonomisi olan Türkiye, dünyada üretimden satışlarda;

- Kişisel bakım ürünlerinde **14.** sırada,
- **Özel kimyasallarda 21.** sırada,
- İlaçlarda **23.** sırada,
- Polimerlerde **24.** sırada,
- İnorganik endüstriyel kimyasallarda **24.** sırada,
- **Petrokimyasallarda 42.** sıradadır.

Türkiye, üretimden satışlarda dünyadan aldığı binde 5 pay ile, ilaçlar dahil (plastik ve kauçuk hariç) kimyasalların üretimden satışında **Avrupa'da 10.** Sırada, **Dünyada 26.** Sıradadır.

Türkiye'de ilaçlar dahil kimyasal üretiminden satışlar son 10 yılda değer olarak 3 katına çıkarken ülkemizin Dünya pazarından aldığı pay aynı kalmıştır.

Kaynak: Cefic